

26 Julie 2026: Erediens – Ds Anru Liebenberg

Die erediens fokus op die tema van vriendskap – veral hoe mense, en spesifiek mans, maklik geïsoleer raak in 'n kultuur wat onafhanklikheid idealiseer, en hoe Jesus self ons vriendskapmodel word.

Inleiding en hedendaagse voorbeeld

- Die preek begin met 'n verhaal oor Andrew McCarthy, akteur en skrywer, wie se seun eendag vir hom sê: “Pa, jy het nie regtig vriende nie, het jy?”.
- Hierdie opmerking laat hom besef hoe baie vriendskappe hy oor die jare verloor het, en hy begin doelbewus ou vriende opsoek en nuwe vriendskappe bou, wat uiteindelik lei tot sy boek *Who Needs Friends*.
- Die prediker gebruik McCarthy se verhaal om te wys hoe maklik mense geïsoleer raak, veral mans, omdat ons kultuur iemand bewonder wat “sterk” is en “dit op sy eie kan maak”, terwyl ons eintlik swak is daarin om emosioneel oop te wees teenoor mekaar.

Bybelse teks en vriendskap met Jesus

- Die kern-Bybelgedeelte kom uit Johannes 12:1–8, met Johannes 11 as belangrike agtergrond.
- Jesus se vriendskap met Martha, Maria en Lasarus word uitgelig as 'n voorbeeld van hoe diep, eerlike vriendskap tussen Jesus en gewone mense kan lyk, met Betanië as 'n soort toevlugsoord waar Jesus kan “asem skep”.
- Johannes 11 (die opwekking van Lasarus) beklemtoon dat Jesus hierdie drie mense liefgehad het en selfs gehuil het oor Lasarus se dood, wat Jesus se emosionele betrokkenheid en ware vriendskap onderstreep.

Martha, Maria en Lasarus se “liefdestale”

- In Johannes 12 word gewys hoe elkeen van die drie vriende volgens hul eie geaardheid en “liefdestaal” met Jesus bevriend is.
- Lasarus sit saam met Jesus aan tafel, Martha bedien weer, en Maria is die een wat by Jesus se voete is – soos in Lukas 10 waar sy luister terwyl Martha besig is om te werk.
- Die prediker wys dat elkeen se unieke manier van liefhê en dien geldig is: Martha hoef nie Maria te word nie, en Maria nie Martha nie; elkeen bring hul eie menswees en styl van vriendskap na die verhouding met Jesus.

Maria se buitensporige daad

- Maria giet 'n groot hoeveelheid baie duur nardusolie (ongeveer 'n jaar se dagloon) oor Jesus se voete en droog dit met haar hare af, 'n daad wat in daardie kulturele konteks as onvanpas of selfs skandalig gesien kon word.
- Judas kritiseer dit as 'n vermorsing en argumenteer dat die olie verkoop moes word en die geld aan die armes gegee moes word, al wys Johannes dat Judas se motiewe korrup was omdat hy van die beurs gevat het.

- Jesus tree beskermend op vir Maria en verklaar dat sy hom vooruit self vir sy begrafnis; Hy sê: “Die armes het julle altyd by julle, maar vir My het julle nie altyd nie”, nie om die armes onbelangrik te maak nie, maar om die besondere, profetiese betekenis van Maria se daad te beklemtoon.

Maria en Judas as teenpole van vriendskap

- Die prediker stel Maria en Judas as twee uiterste pole van vriendskap voor.
- Maria is buitensporig in haar liefde, openlik, kwetsbaar en bereid om haar alles aan Jesus te gee, selfs op maniere wat ander vreemd of onvanpas vind.
- Judas verteenwoordig isolasie en verharding: hy is na buite skynbaar betrokke (met ’n “geestelike” argument oor die armes), maar is innerlik afgesonder, geheime besig om te hou en sy eie lewe en verhoudings ernstig te kort te skiet.
- Die gemeente word genooi om hulleself “tussen” hierdie twee pole te plaas en eerlik te vra: Is ek geneig tot geïsoleerde, afgeslote leefwyses, of leef ek my uit in vriendskappe, al is dit soms buitensporig of ongerieflik?.

Wederkerigheid van liefde en vriendskap

- Jesus aanvaar Maria se gebaar en keer haar nie; Hy sê nie: “Dis nie nodig nie,” maar ontvang haar liefde, wat wys dat ware vriendskap wederkerig is – vriendskap vra nie net gee nie, maar ook die bereidheid om te ontvang.
- Die prediker haal Caroline Lewis aan: Maria “lief Jesus in sy toekoms in” – haar liefde word deel van die “brandstof” wat Jesus dra op sy pad na die kruis, en in die volgende hoofstuk (Johannes 13) was Jesus self sy dissipels se voete, selfs dié van Judas en Petrus.
- Jesus noem in Johannes 15 sy dissipels nie meer ondergeskiktes nie maar vriende, omdat Hy alles wat Hy van die Vader gehoor het aan hulle bekend gemaak het; Hy gee Homself buitensporig aan hulle – en deur hulle, aan ons.

Praktiese oproep: vriendskap as dissipelskap

- Uit Johannes 11–12 leer ons dat ons nie hoef voor te gee nie: Martha hoef nie ’n contemplatiewe te speel as sy ’n doen-mens is nie, en Maria hoef nie ’n “praktiese Martha” te word nie; wat saak maak, is om ’n egte vriend te wees met dit wat jy is en het.
- Die prediker stel voor dat gemeentelêde weer “voorraadopname” doen van hul vriendskappe: Hoe gaan dit met my vriende? Wie se vriendskap het ek verwaarloos? Waar het ek myself onttrek?.
- As Jesus self ons sy vriende noem, is dit deel van sy agenda dat ons diep, eerlike vriendskappe met ander mense bou; om dissipelskap te oefen beteken om ’n opregte vriend te wees wat ander “in hul Godgegewe toekoms in liefhet”.

Die “gat” binne-in ons en die rol van vriende

- Die prediker verwys na Danie Sny-man se eerlike skryfwerk oor sy pad met alkohol, en veral ’n beskrywing van hoe hy in ’n stil kroeg sit, nog ’n whisky bestel en besef dat “Kimberley se groot gat” daardie aand nie buite nie, maar binne-in hom is.

- Hierdie beeld dien as metafoor vir die innerlike leegte wat baie mense beleef; baie probeer dit vul met substansie, prestasie of isolasie, maar die prediker argumenteer dat vriendskap – veral gegronde vriendskap in Christus – ’n sleutel is tot gesonder, dieper vervulling.
- Die “hand van vriendskap” wat ons uitsteek, kan vir iemand anders help om te ontdek dat die gat binne-in hulle met iets beter gevul kan word as alkohol, werk of verbruik; maar dit vra dat ons bereid is om werklik betrokke te raak.

Eet, tafelgemeenskap en verbinding

- Die prediker vertel van Phil Rosenthal, skepper van Everybody Loves Raymond en aanbieder van Somebody Feed Phil, wat wêreldwyd reis, saam met mense eet en hul stories leer ken; Rosenthal se stelling “Food is the great connector and laughs are the cement” word as treffende beeld gebruik.
- Hierdie program herinner die prediker hoe mooi en goed die wêreld nog kan wees wanneer mense saam eet, lag en hul lewens deel, ten spyte van al die seer en lelikheid in die samelewing.
- Johannes 12 self speel af rondom ’n ete – Jesus word na Betanië genooi om saam met sy vriende te eet; dit is juis om die tafel dat Maria se daad plaasvind en Jesus sy dissipels leer oor vriendskap en liefde.

Oproep tot konkrete dade van vriendskap

- Die erediens beklemtoon dat ons vriendskap prakties moet word: om iemand op te soek, saam koffie te drink, mense aan tafel te ontmoet en stadig maar seker diep, egte vriendskappe te bou, eerder as om passief te wag dat iemand anders die eerste stap neem.
- Ons kan ander “in hul voorkeurtoekoms in liefhê” deur vir hulle te bid, saam met hulle te bid, hulle met goeie woorde op te bou en hul lewenspad met liefde en hoop te vergesel.
- Selfs as iemand vandag alleen voel en ervaar dat vriende oor die jare weggeraak het of eenvoudig nie meer daar is nie, herinner die liturgie en sang (onder andere “Wat ’n vriend het ons in Jesus”) ons dat Jesus self ons vriend bly; uit daardie sekerheid word ons gestuur om vir ander die vriend te wees wat ons dalk self tans mis.

Slotgedagtes en gebed

- Die erediens sluit met die uitnodiging: as jy wil oefen hoe om ’n dissipel van Jesus te wees, begin deur ’n opregte vriend te wees; dissipelskap en vriendskap kan nie van mekaar geskei word nie.
- In die slotgebed dank die prediker die Here dat ons weer hoor dat God ons liefhet en “baie van ons hou”, en vra dat hierdie geskenk van God se vriendskap met ons gedeel sal word met mense wat smag na ’n uitgestrekte hand van vriendskap.